

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Информација о монетарним и фискалним кретањима

МАЈ 2022. ГОДИНЕ

НОВИ САД, ЈУЛ 2022. ГОДИНЕ

Садржај

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања	2
II Монетарна кретања	4
Референтна каматна стопа НБС	4
Каматне стопе.....	5
Токови капитала из иностранства.....	8
Курс динара	9
Кредити	9
III Фискална кретања	12
Фискални резултат опште државе	12
Фискални резултат опште државе по нивоима власти	14
Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти	14
Извор података	16

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања

Међугодишња инфлација је у јуну 2022. износила 11,9%, док је на месечном нивоу износила 1,6%.

Референтна каматна стопа Народне банке Србије (НБС) је у јулу 2022. повећана за још 25 базних поена, на 2,75%.

Девизне резерве су на крају маја 2022. године износиле 13,9 млрд евра и биле су за 210,0 млн евра ниже него на крају претходног месеца.

Просечна каматна стопа на нове кредите привреди је у мају 2022. износила 3,6% (на динарске кредите), односно 2,4% (на евроиндексиране кредите и кредите у еврима).

Просечна каматна стопа на нове кредите становништву износила је 9,0% у мају 2022. године (на динарске кредите), односно 3,6% (на евроиндексиране кредите и кредите у еврима).

Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је у мају 2022. износила 2,9% на нове динарске депозите, односно 0,5% на нове девизне депозите.

Од краја фебруара 2022, динарска штедња бележи привремено смањење у условима растуће неизвесности изазване ескалацијом геополитичких тензија на међународном нивоу. Просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у мају 2022. износила 2,5%, а на девизну штедњу 0,9%.

Прилив СДИ у Републици Србији у периоду јануар - мај 2022. износио је 1,1 млрд евра (нето 1,0 млрд евра).

Динар је у мају, као и од почетка године, номинално ојачао према еврима за 0,1% (1 EUR=117,5161 RSD; 1 USD=109,3173 RSD, мај, крај периода).

Укупни домаћи кредити су у мају убрзали међугодишњи раст на 13,5%.

На нивоу опште државе у периоду јануар - мај 2022. године остварен је фискални дефицит у износу од 58,8 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 11,1 млрд динара.

У првих пет месеци 2022. године остварен је дефицит републичког буџета у износу од 71,0 млрд динара. Само у мају је остварен дефицит у износу од 6,7 млрд динара.

На крају маја 2022. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 52,8% БДП-а, а јавни дуг централног нивоа власти износио је 52,3% БДП-а. Упркос кризи, очекује се да се јавни дуг врати на силазну путању у наредним годинама уз даље ослањање на динарске и евро деноминоване ХоВ и уз смањење валутног ризика.

И поред смањених изгледа глобалног привредног раста за ову годину под утицајем конфликта у Украјини, као и неповољнијих показатеља економске активности за зону евра за друго тромесечје у поређењу с првим, производња и извоз прерађивачке индустрије у Србији наставили су да бележе високе стопе раста у априлу и мају, указујући да за сада смањење екстерне тражње није имало већих негативних ефеката на Србију. Томе су допринеле инвестиције у разменљиве секторе из претходних година, које су знатно повећале извозну

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

понуду, а на раст извоза у мају одразио се и већи извоз пољопривредних производа након попуштања мера привременог ограничавања извоза ових производа.

И поред високог степена неизвесности, НБС очекује наставак раста наше привреде и у наредном периоду и процењује да ће реалан раст бруто домаћег производа (БДП) у овој години бити у распону 3,5-4,5%. Под претпоставком да неће доћи до додатног заоштравања геополитичких тензија и прекида у снабдевању гасом на глобалном нивоу, у средњем року раст БДП-а Србије пројектује се у распону 4-5% годишње.

У зависности од геополитичких дешавања и кретања кључних фактора инфлације и из домаћег и међународног окружења у наредном периоду, НБС ће процењивати да ли има потребе за додатним заоштравањем монетарних услова или ефекти претходног заоштравања обезбеђују одржив повратак инфлације у границе циља у хоризонту пројекције. **Према речима НБС, приоритет монетарне политике и даље ће бити обезбеђење ценовне и финансијске стабилности у средњем року, уз подршку даљем расту и развоју привреде, као и даљем расту запослености и повољном инвестиционом амбијенту.**

II Монетарна кретања

Инфлација се од краја 2013. све до избијања актуелне кризе кретала у просеку на нивоу од око 2%. Повећање инфлације од средине 2021. године вођено је повећањем цена хране и светске цене нафте, као и њеном изразито ниском базом из 2020. године. Просечна инфлација у 2021. износила је 4,0%. **У јуну 2022. је инфлација износила 11,9%**, при чему је око 70% међугодишње инфлације и даље опредељено факторима на које монетарна политика не може да утиче у великој мери - ценама хране и енергената.

Референтна каматна стопа НБС

НБС је у јулу 2022. повећала референтну каматну стопу за још 25 базних поена, на 2,75%, чиме одржава континуитет у актуелном процесу заостравања монетарних услова започетом у октобру прошле године. Умеренијим повећањем референтне каматне стопе него претходних месеци, **НБС наставља да реагује на инфлаторне притиске**, узимајући у обзир очекиване ефекте досадашњег повећања рестриктивности монетарне политике и истовремено водећи рачуна о важности континуитета привредног раста.

Доносећи одлуку о даљем поостравању монетарних услова, НБС је пре свега имала у виду да су **трошковни притисци на глобалном нивоу и даље високи** по основу светских цена енергената, примарних пољопривредних производа и индустријских сировина, као и продужавања отежаног функционисања међународних ланаца снабдевања и да ће по том основу **глобална инфлација још неко време наставити да се креће узлазном путањом**. Такође, НБС је проценила да је потребно додатно повећати референтну каматну стопу како би се **ограничили секундарни ефекти на инфлациона очекивања** и обезбедило да се инфлација у Србији од августа нађе на опадајућој путањи. Ограничавању ефеката преливања раста увозних цена на домаће цене НБС у знатној мери доприноси и одржавањем релативне стабилности курса динара према еврју.

Геополитичка дешавања и ескалација конфликта у Украјини одразили су се и на **ревизије навише пројекција инфлације за велики број земаља**, при чему су многе централне банке такође заостравале своје монетарне политике. **Систем федералних резерви је у јуну наставио да поострава монетарне услове повећањем референтне каматне стопе за 75 базних поена**, на распон 1,5-1,75%, а извесно је да ће се поостравање монетарне политике наставити и у наредном периоду. **Европска централна банка је одлучила да до почетка јула заврши програм куповине активе банака (APP програм)**, као и да у јулу започне с повећањем референтне каматне стопе. НБС оцењује да би заостравање монетарних услова поменутих водећих централних банака и повећана неизвесност због погоршаних изгледа глобалног привредног раста могли да утичу на даљи опрез међународних портфолио инвеститора, од којих зависе токови капитала према земљама у спону.

НБС оставља простор да и у наредном периоду, по потреби и у зависности од кретања у домаћем и међународном окружењу, реагује додатним поштравањем монетарне политике, не искључујући могућност да, поред повећања основних каматних стопа, размотри и додатне директније мере, којима би се циљано реаговало на инфлаторне притиске.

Обавезна резерва је важан инструмент монетарне политике и у јуну 2022. године је износила **2,6 млрд евра** и **251,1 млрд динара**.

Девизне резерве НБС (брutto) су на крају маја 2022. године износиле 13,9 млрд евра и биле су за **210,0 млн евра** или **1,5% ниже** него на крају претходног, априла месеца.

У односу на мај претходне године, девизне резерве су на крају маја 2022. биле мање за **278,0 млн евра** или **2,0%**.

Кретање девизне резерве, мај 2022. године (у млрд евра)

Смањење бруто девизних резерви у мају готово у целости резултат је негативних нето тржишних ефеката (198,8 млн евра), и то највише по основу пада цене злата (за 73 долара по унци), као и ефекта слабљења долара према евра (1,73%).

Девизне трансакције имале су готово неутралан ефекат на девизне резерве. Одливи из девизних резерви остварени су првенствено услед раздужења државе по основу кредита и плаћања других обавеза. На повећање девизних резерви највише су утицале активности НБС на домаћем девизном тржишту. Нето приливи остварени су и по основу девизне обавезне резерве банака услед уобичајених активности банака, као и по основу продаје државних хартија на домаћем финансијском тржишту, управљања девизним резервама, донација и другим основима.

Обим реализоване трговине девизама на међубанкарском девизном тржишту у мају износио је 1,1 млрд евра и био је за 389,0 млн евра већи него у претходном месецу. У првих пет месеци ове године, у међубанкарској трговини реализовано је укупно 3,4 млрд евра.

Након снажних депрецијацијских притисака у марту и стабилизације фактора на страни тражње за девизама у априлу, чему је допринела благовремена и адекватна реакција НБС, у мају су преовладавали апрецијацијски притисци услед деловања фактора на страни понуде девиза на домаћем девизном тржишту (пре свега изузетно висок откуп ефективног страног новца).

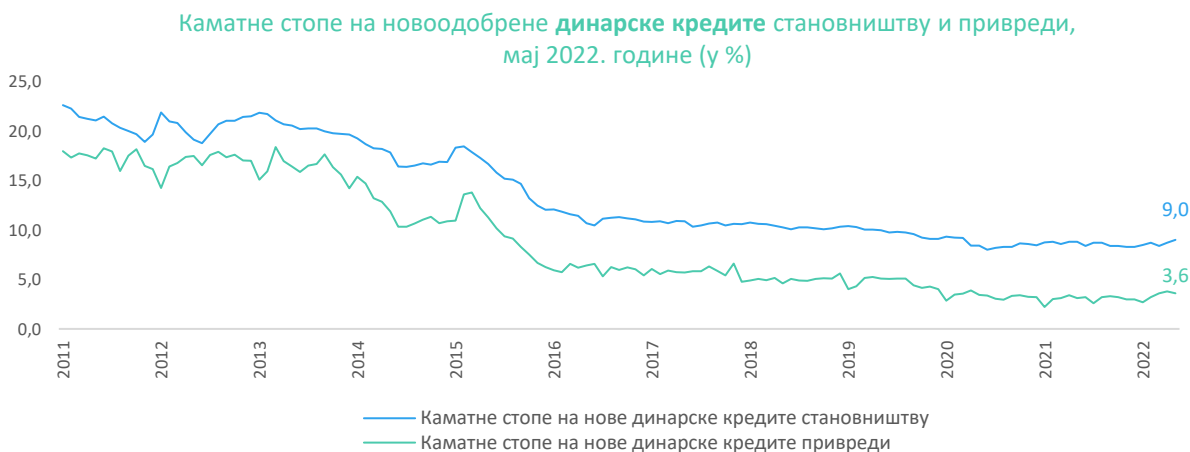
Каматне стопе

И поред заоштравања монетарних услова од октобра 2021. године, **услови финансирања државе и приватног сектора су и даље релативно повољни и подржавају раст кредитне активности**. Каматне стопе на државне ХоВ крећу се и даље на релативно ниском нивоу, као и каматне стопе на кредите приватном сектору.

Каматне стопе на нове динарске кредите привреди и становништву крећу се благо изнад вредности које су у просеку бележиле и у прошлој години.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у мају 2022. године износила 3,6% и била је за 0,2 п.п. мања у односу на април. Највећи допринос смањењу имала је **каматна стопа на нове динарске кредите за обртна средства**, која је у односу на април смањена за 0,2 п.п. и износила је 4,0%. Просечна каматна стопа на инвестиционе динарске кредите је повећана у односу на април за 1,5 п.п. и у мају је износила 6,6%, као и просечна каматна стопа на остале динарске кредите привреди која је повећана за 0,2 п.п. и износила је 2,4% у мају 2022. године.

Просечна каматна стопа на новоодобрене динарске кредите становништву је у мају 2022. године износила 9,0% и била је виша за 0,3 п.п. у односу на април. Највише су биле просечна каматна стопа на готовинске динарске кредите (9,5%, за 0,2 п.п. виша него у априлу), као и просечна каматна стопа на стамбене кредите становништву у динарима, која је износила 7,6% (за 0,9 п.п. виша у односу на април). Просечна каматна стопа на остале некатегорисане динарске кредите становништву је износила 7,2% (за 0,4 п.п. виша у односу на април), а најнижа је била просечна каматна стопа на нове потрошачке кредите становништву у динарима која је износила 2,3% (за 0,6 п.п. виша у односу на април).

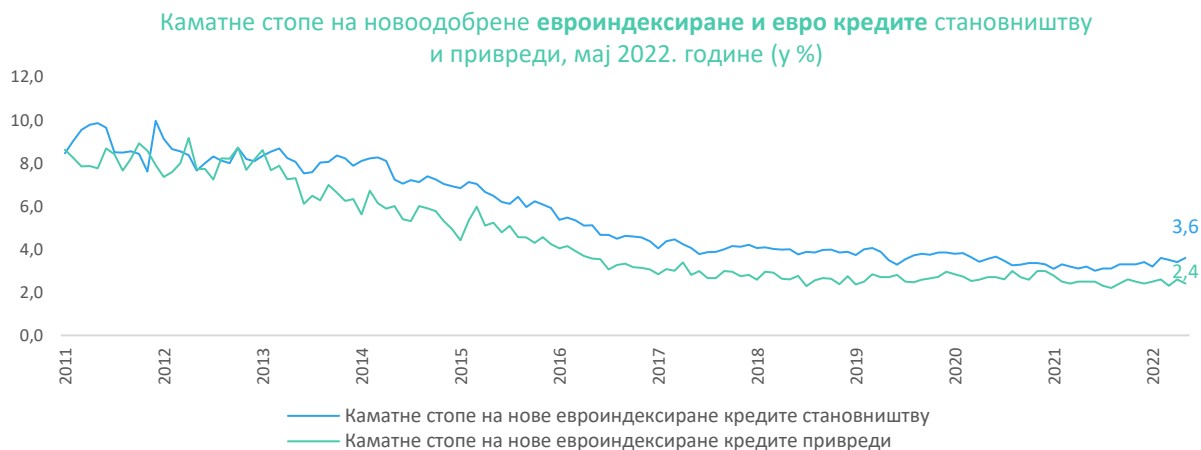

Каматне стопе на евроиндексиране кредите на домаћем тржишту такође се крећу близу вредности из 2021. године.

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди је у мају 2022. године износила 2,4%, за 0,2 п.п. нижа у односу на април. Највиша је била просечна каматна стопа на инвестиционе кредите индексирани у еврима (2,5%, али за 0,4 п.п. мања у односу на април), као и каматна стопа на кредите за обртна средства индексирани у еврима (2,4%, за 0,1 п.п. нижа у односу на април). Просечна каматна стопа на остале кредите у еврима износила је 2,4% (за 0,1 п.п. виша у односу на април), просечна каматна стопа на остале динарске кредите индексирани у еврима износила је 2,0% (за 0,3 п.п. мања у односу на април), док је просечна каматна стопа на кредите за увоз у еврима износила 1,9% (за 0,1 п.п. мање у односу на април).

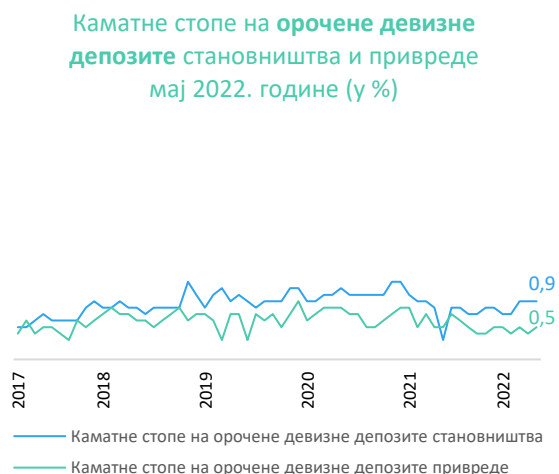
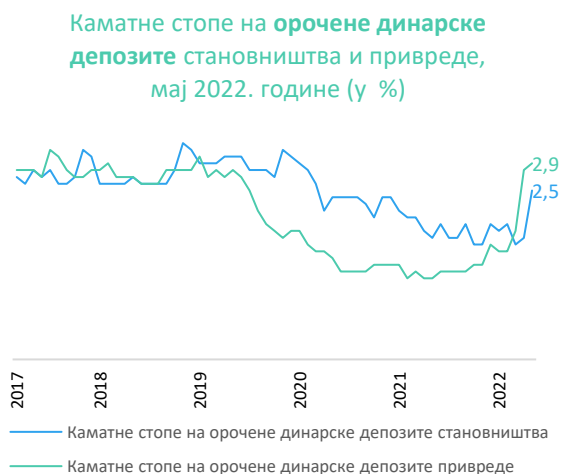
Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву је у мају 2022. године износила 3,6% и била је већа у односу на април за 0,1 п.п. Највиша је била просечна каматна стопа на потрошачке кредите у еврима (4,3%, непромењена у односу на април) и просечна каматна стопа на готовинске кредите у еврима (3,6%, за 0,6 п.п. већа у односу на април). Просечна каматна стопа на стамбене кредите становништву у еврима је у мају износила 2,8% (за 0,1 п.п. већа у односу на април), док је просечна каматна стопа на остале евроиндексиране или кредите у еврима становништву износила 6,3% у мају (за 0,2 п.п. већа у односу на април).

Динарска штедња становништва је у претходне четири године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019, 17% у 2020. и 12% у 2021).

Од краја фебруара 2022, динарска штедња бележи привремено смањење у условима растуће неизвесности изазване ескалацијом геополитичких тензија на међународном нивоу.

Просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у мају 2022. године износила 2,5% (за 0,7 п.п. више него у априлу када је износила 1,8%), а на девизну штедњу 0,9% (непромењена у односу на април). Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је у мају износила 2,9% на динарске депозите (за 0,1 п.п. више него у априлу) и 0,5% на девизне депозите привреде (за 0,1 п.п. више него у априлу).

Кретање премије ризика Србије током 2022. године највише је под утицајем ескалације геополитичких тензија, што је за последицу имало нагли скок глобалне перцепције ризика од фебруара, што се одразило на премију ризика Србије.

Кредитни рејтинг Србије је потврђен на нивоу ББ+ од стране агенција *Fitch* и *Standard & Poor's*, док су у условима појачаних геополитичких тензија, изгледи промењени на стабилне (*Standard & Poor's* у јуну).

Кредитни рејтинг Србије, мај 2022. године

	Рејтинг	Датум	Активност
<i>Standard & Poor's</i>	ББ+ / стабилни изгледи	10.06.2022.	потврђен рејтинг
<i>Fitch Ratings</i>	ББ+ / стабилни изгледи	25.02.2022.	потврђен рејтинг
<i>Moody's Investors Service</i>	Ба2 / стабилни изгледи	12.03.2021.	повећан рејтинг

Токови капитала из иностранства

Макроекономска и финансијска стабилност, уз структурне реформе, створиле су повољан амбијент за стране директне инвестиције (СДИ) у Србији, које су секторски и географски диверсификоване и доприносе расту запослености и извозном потенцијалу земље.

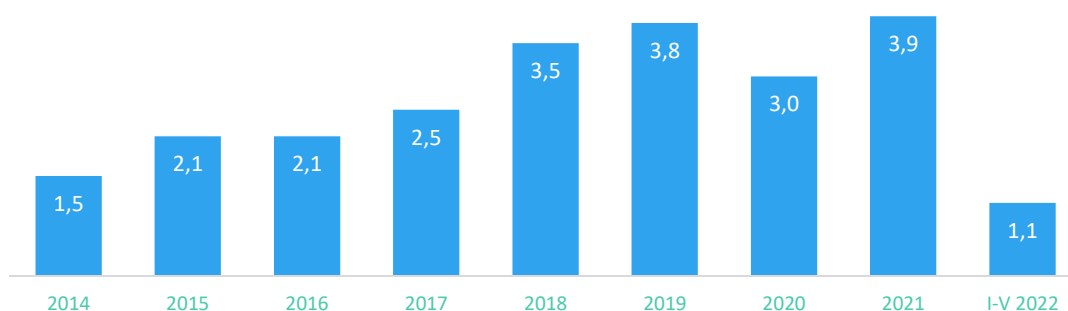
Од укупно 14,2 млрд евра СДИ у последње четири године (2018-2021), 8,1 млрд евра је усмерено у разменљиве секторе, а од тога 4,3 млрд евра у прерађивачку индустрију. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска, ауто, прехранбена, гума и пластика) бележе снажан раст запослености, производње и извоза. **Србија је привукла око 60% укупних СДИ у регион Западног Балкана.**

Прилив СДИ у 2021. износио је рекордних 3,9 млрд евра (нето 3,6 млрд евра).

Прилив СДИ у периоду јануар - мај 2022. износио је 1,1 млрд евра (нето 1,0 млрд евра), при чему је у мају забележен потпуни опоравак прилива СДИ.

СДИ у Србији су и географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијско-пацифичког региона поред ЕУ. У периоду 2019-2021. највећи део прилива СДИ је и даље потицао из земаља ЕУ (око 57%), али уз растуће учешће азијских земаља, пре свих Кине/Хонг-Конга (око 15%), као и из САД и европских земаља ван ЕУ попут Русије, Турске и Швајцарске.

СДИ у Републици Србији, 2014 - I-V 2022. (млрд евра)

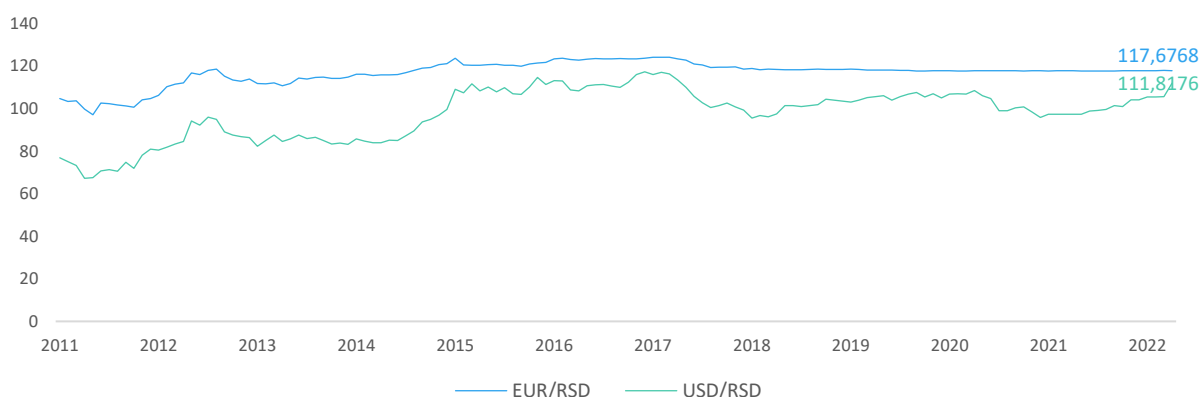
Курс динара

Стабилно кретање курса динара према еврџу настављено је и у 2022. године - **током пет месеци текуће године динар је ојачао за 0,1%.**

На јачање депрецијацијских притисака од четвртог квартала 2021. године утицао је повећан увоз енергената, а од краја фебруара 2022. и повећана аверзија према ризику на међународном финансијском тржишту и знатно повећана тражња грађана за девизама у првим недељама након избијања конфликта у Украјини. **Ти притисци ослабили су у априлу, а у мају је понуда девиза надмашила тражњу.**

Динар је у мају, као и од почетка године, номинално ојачао према еврџу за 0,1% (1 EUR=117,5161 RSD; 1 USD=109,3173 RSD, мај, крај периода).

Кретање курса динара према еврџу и према долару, мај 2022 - крај периода

Након снажних депрецијацијских притисака у марту и стабилизације фактора на страни тражње за девизама у априлу, чему је допринела благовремена и адекватна реакција НБС, **у мају су преовладавали апрецијацијски притисци услед деловања фактора на страни понуде девиза на домаћем девизном тржишту (пре свега изузетно висок откуп ефикавног страног новца).**

Кредити

Повољни услови финансирања пружају подршку кредитној активности, која доприноси опоравку привреде од кризе изазване пандемијом коронавируса.

Домаћа кредитна активност наставила је тренд стабилног раста у 2022. години. Укупни домаћи кредити су у мају убрзали међугодишњи раст на 13,5%, вођени растом кредита привреди и становништву. Структура кредита остала је повољна са становишта доприноса привредном расту - вођена финансирањем обртних средстава и инвестиција код привреде, и стамбених кредита код становништва.

Већи допринос укупној кредитној активности почетком 2022. потекао је од кредита привреди у поређењу са кредитима становништву. **Инвестициони кредити су у мају 2022. чинили 40% укупних кредита привреди, а учешће кредита за ликвидност и обртна средства је износило 47%, уз подршку кредита из гарантних шема. Кредити одобрени микро, малим и средњим предузећима чинили су 61% укупних кредита привреди у мају 2022. године.**

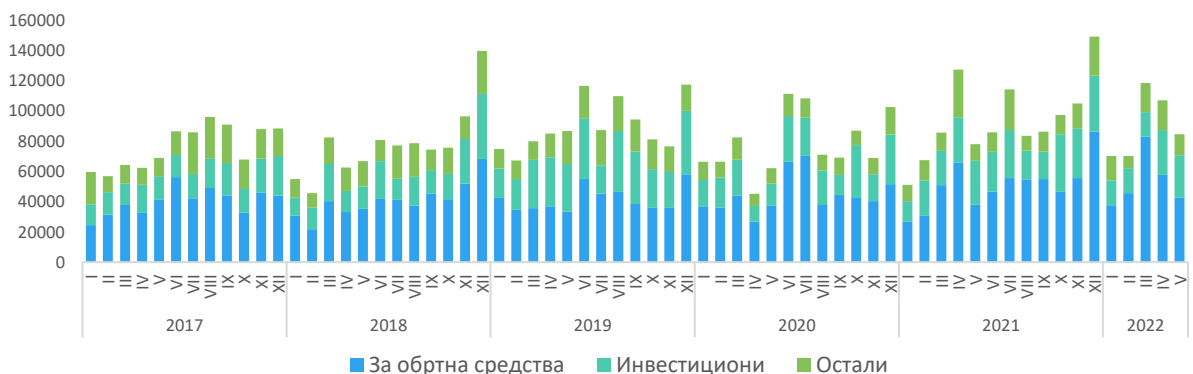
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Кредити привреди и становништву, мај 2022. године (мг. стопе раста, у %)

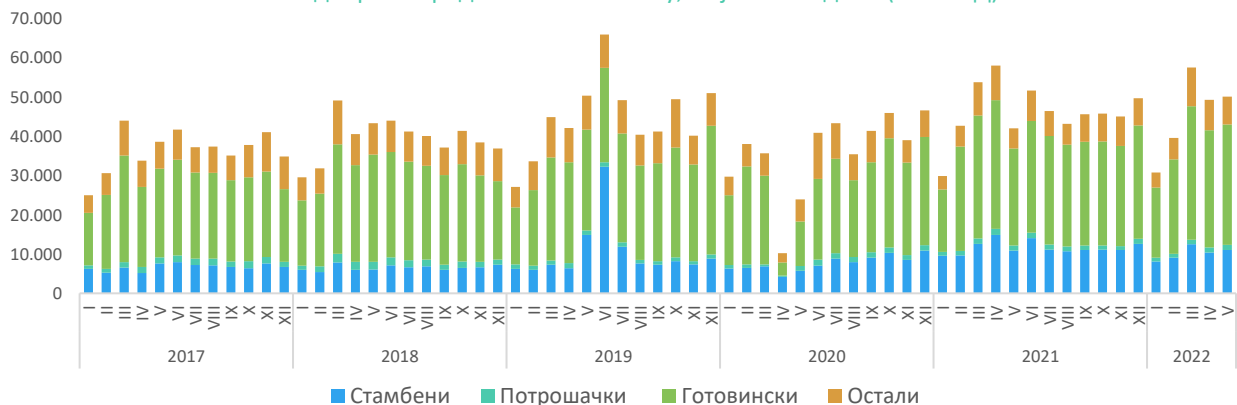
Обим новоодобрених кредита привреди у мају 2022. године износио је 84,6 млрд динара, што је за 8,4% више у односу на мај 2021. године, а за 20,9% мање него у претходном априлу месецу. Више од половине тих кредита чинили су кредити за обртна средства (50,4%), док су инвестициони кредити чинили 32,8% новоодобрених кредита привреди у мају 2022. године.

Новоодобрени кредити привреди, мај 2022. године (млн РСД)

Обим новоодобрених кредита становништву је у мају 2022. износио 50,1 млрд динара, што је за 19,2% више него у мају претходне године, а за 1,7% више него у претходном априлу месецу. Међугодишњем повећању највише је допринело повећање обима новоодобрених готовинских кредита становништву за 24,5% мг.

Новоодобрени кредити становништву, мај 2022. године (млн РСД)

Макроекономска стабилност доприноси процесу динаризиције у Србији. НБС подстиче процес динаризиције кроз обезбеђење ниске и стабилне инфлације, очување релативне стабилности девизног курса, унапређење у области управљања девизним ризиком у приватном сектору и другим мерама. Влада Републике Србије доприноси динаризицији пореском политиком и развојем тржишта динарских ХоВ - **учешће дуга у РСД повећано је са 2,5% (2008) на 25,1% у мају 2022. године.**

Становништво се доминантно задужује у динарима и динарска штедња је на вишем нивоу. Динаризиција депозита привреде и становништва повећана је и у мају 2022. године је износила 36,4%, док је динаризиција пласмана сектору привреде и становништва у мају износила 37,6%.

Последњих година динаризиција пласмана становништву имала је изражен тренд раста као резултат снажног пада динарских каматних стопа, ниске и стабилне инфлације, као и мера које НБС предузима у циљу подршке процесу динаризиције – са 35,1% (2012) на 54,4% (мај 2022).

Укупни банкарски кредити на дан 31. мај 2022. године износили су 3,2 млрд динара, што у односу на стање 31. маја прошле године представља повећање од 9,7%, а у односу на претходни месец април ове године повећање од 0,5%.

Стање дуга по банкарским кредитима, мај 2022. године (у млн РСД)

Корисник кредита	31.05.2021.	30.04.2022.	31.05.2022.	Индекс	
	1	2	3	4(3/1)	5(3/2)
Правна лица	1.637.588	1.789.905	1.796.989	109,7	100,4
Предузетници	65.399	70.187	70.333	107,5	100,2
Становништво	1.249.111	1.360.753	1.370.923	109,8	100,7
Укупно	2.952.098	3.220.845	3.238.245	109,7	100,5

У Србији се одржава **адекватна структура активе банкарског сектора.** Аверзија према ризику током криза довела је до интензивнијег инвестирања у ХоВ, чије се учешће након 2015. године стабилизовало и на крају маја 2022. године износи 14,1% нето активе банкарског сектора.

Упркос историјски ниским каматним стопама на депозите, присутна је **стабилност депозита становништва и привреде у структури финансирања, са учешћем од 45% и 29% у укупним обавезама на крају маја 2022. године, респективно.**

Спровођење мера за решавање NPL^1 , довело је до значајног смањења апсолутног износа проблематичних кредита у портфолијима банака. Апсолутни ниво NPL -а је у другом кварталу 2022. наставио да мирује, и даље је знатно испод преткризног нивоа - **учешће NPL -а је у мају износило 3,29%.** Основни канали смањења NPL -а били су наплата, отпис и уступање (продаја) трећим лицима.

На крају маја 2022. године највеће учешће у проблематичним кредитима чине сектори становништва (50,4%) и привредних друштава (30,9%).

Очекује се да ће даљи раст кредитне активности и опоравак привреде, подржани мерама НБС, допринети наставку опадајућег тренда NPL показатеља.

Висока капитализованост банкарског сектора одликују значајне резерве капитала банака у Србији, што им омогућава да се успешно носе са кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима.

¹ NPL (non performing loans) – проблематични кредити.

Поред висине, капитализованост банкарског сектора одликује и солидна структура у којој око 95% чини најквалитетнији основни акцијски капитал. Високу солвентност банкарског сектора потврђује и показатељ левериџа², чија је вредност на крају марта износила 10,8%.

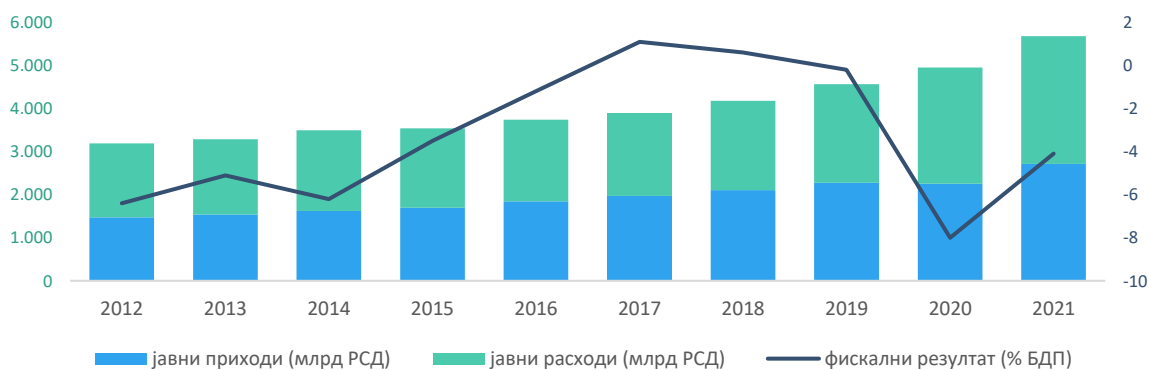
Банкарски сектор у Србији одликује и висока ликвидност, чији показатељи се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума (ликвидна средства чинила су 33,8% укупне активе банкарског сектора у Србији на крају маја 2022. године). О стабилној структури финансирања и ликвидности банкарског сектора говори и однос кредита и депозита клијената који је на крају маја 2022. године износио 89,4%.

III Фискална кретања

Србија је у годинама пре пандемије елиминисала фискални дефицит, а државне инвестиције су достигле близу 5% БДП-а. Виши дефицит у 2020. години (-8,0% БДП-а) настао је као последица виших расхода због пакета мера подршке привреди и становништву и набавке медицинске опреме.

У 2021. години Србија је забележила дефицит од 259,4 млрд динара (-4,1% БДП-а), што је значајно ниже у односу на ниво који је пројектован Фискалном стратегијом (-4,9% БДП-а). На дефицит у 2021. је у великој мери утицао нови пакет фискалних мера подршке привреди у износу од 2,2 млрд евра. Уз то, капитални расходи су у 2021. износили 7,4% и у наредним годинама се очекује њихово задржавање на сличном нивоу.

Консолидовани јавни приходи, јавни расходи и фискални резултат опште државе, 2012-2021. године

У 2022. је предвиђен дефицит од 3,0% БДП-а, и његово враћање у средњем року на ниво од 1,0% БДП-а. Фискални оквир за 2022. годину предвиђа смањење пореског оптерећења зарада, умерени раст зарада у јавном сектору и раст пензија. Фискални простор обезбеђује очување животног стандарда и наставак инфраструктурног инвестиционог циклуса.

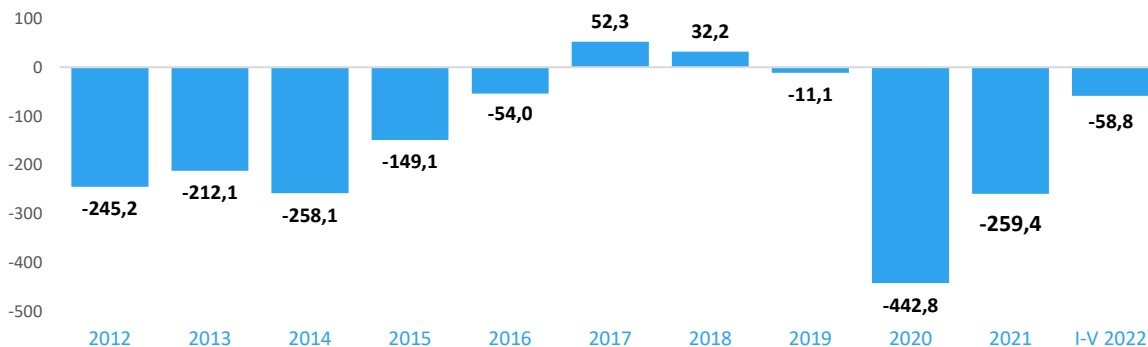
² Левериџ рацио се обрачунава као количник основног капитала и износа изложености банке, и исказује се као проценат.

Фискални резултат опште државе

На нивоу опште државе у периоду јануар - мај 2022. године остварен је фискални дефицит у износу од 58,8 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 11,1 млрд динара.

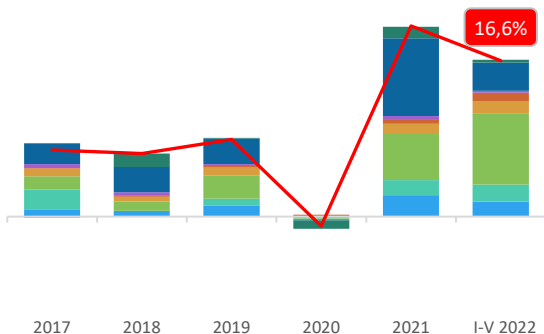
Фискални резултат опште државе, јануар - април 2022. године (млрд РСД)

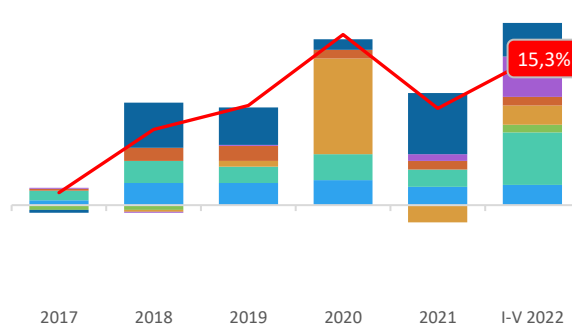
У периоду јануар - мај 2022. године, приходи консолидованог буџета опште државе износили су 1.187,7 млрд динара и остварили су номинални раст од 16,6%, односно реални раст од 6,8%, у односу на исти период претходне године (услед боље наплате ПДВ-а и пореза на добит), док су расходи износили 1.246,6 млрд динара и за 15,3% номинално, а 5,5% реално, су били већи него у истом периоду 2021. године.

У структури консолидованих прихода опште државе, у периоду јануар - мај 2022. године, као и до сада, доминирали су социјални доприноси (31,0%) и приходи од пореза на додату вредност (27,0%), док су најмање били заступљени приходи од царина (2,6%). С друге стране, у структури консолидованих расхода опште државе, у периоду јануар - мај 2022. године, доминирали су расходи за запослене (22,5%), као и расходи за социјална давања, пре свега пензије (21,1%).

Доприноси годишњој стопи раста јавних прихода, јануар - мај 2022. године

Доприноси годишњој стопи раста јавних расхода, јануар - мај 2022. године

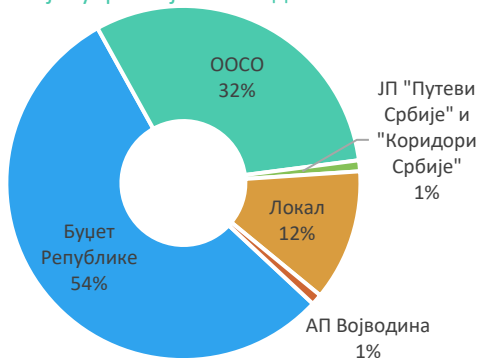

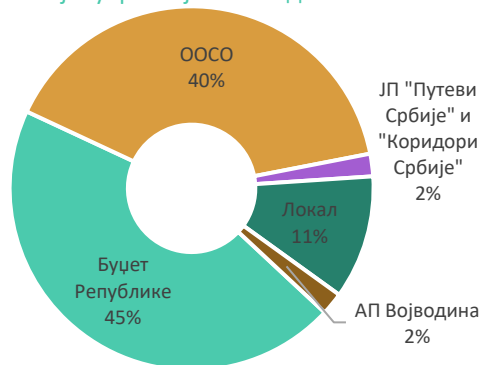
Фискални резултат опште државе по нивоима власти

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода (54%), а такође одлази и највећи део јавних расхода (45%).

Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти, јануар - мај 2022. године

Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти, јануар - мај 2022. године

У периоду јануар - мај 2022. године остварен је дефицит републичког буџета у износу од 71,0 млрд динара.

Приходи су остварени у износу од 655,0 млрд динара, од чега су порески приходи износили 589,9 млрд динара (90,1%). Највећи део пореских прихода односи се на приходе од ПДВ-а (у износу од 321,1 млрд динара, тј. 54,4%). Непорески приходи остварени су у износу од 62,4 млрд динара, а прилив донација је износио 2,7 млрд динара.

С друге стране, **расходи су на републичком нивоу извршени у износу од 726,0 млрд динара у периоду јануар - мај 2022. године.** Расходи за запослене су били највећи и износили су 148,1 млрд динара (20,4%), потом следе капитални издаци у износу од 117,7 млрд динара (16,2%) и трансфери ООСО који су износили 114,8 млрд динара (15,8%).

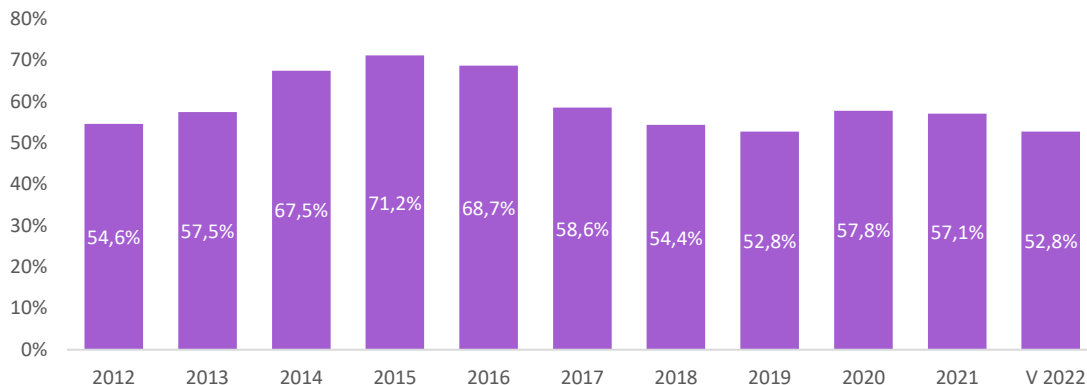
Само у мају је остварен суфицит републичког буџета у износу од 6,7 млрд динара. У мају су наплаћени приходи у износу од 145,3 млрд динара, од чега су порески приходи износили 127,8 млрд динара. Највећи део пореских прихода односи се на уплату ПДВ-а у износу од 69,0 млрд динара и акциза у износу од 27,7 млрд динара. Непорески приходи остварени су у износу од 16,8 млрд динара, а прилив донација у мају износио је 0,7 млрд динара. **Расходи су извршени у износу од 138,6 млрд динара.** Расходи за запослене су у мају износили 30,0 млрд динара, трансфери ООСО 16,8 млрд динара, док су остали текући расходи износили 17,5 млрд динара, с обзиром да је са ове категорије исплаћен фискални стимулус младима.

Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти

Подршка привреди и становништву у условима пандемије утицала је на повећање јавног дуга, који је и даље под контролом, испод Мاستришког критеријума од 60% БДП-а. **На крају маја 2022. године, учешће јавног дуга општег нивоа државе у БДП-у износило је 52,8%.**

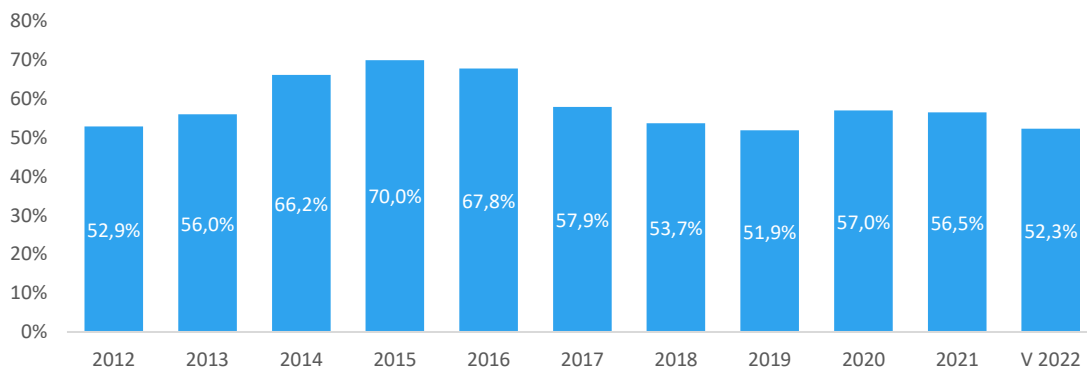
Јавни дуг опште државе, мај 2022. године (% БДП-а)

Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП-у је на крају маја 2022. износило 52,3%.

Јавни дуг централног нивоа власти у мају 2022. године у односу на април исте године смањен је за 35,5 млрд динара и износио је 3.608,8 млрд динара (30,7 млрд евра).

Јавни дуг централног нивоа власти, мај 2022. године (% БДП-а)

Током маја 2022. године емитоване су државне хартије од вредности рочности две године у динарима у износу од 8,5 млрд динара и рочности две и по године у еврима у износу од 11,0 млн евра, док су по основу пројектних и програмских зајмова повучена средства у износу од 20,7 млрд динара. Током месеца маја отплаћене су обавезе у износу од 53,7 млрд динара. Највећи део отплаћених обавеза у мају односи се на доспеће двогодишње динарске обвезнице у износу од 49,2 млрд динара.

Учешће јавног дуга у страниј валути на крају маја 2022. године износи 74,9%. Учешће јавног дуга у EUR износи 58,3%, у USD 11,5%, у SDR 4,2%, у CHF 0,2% и у осталим страним валутама 0,8% (GBP, JPY, DKK, SEK, NOK, AED, KWD, CNY), док учешће у RSD износи 25,1%.

Извор података

---

1. Народна банка Србије, https://nbs.rs/sr_RS/indeks/ https://nbs.rs/sr_RS/indeks/
2. Удружење банака Србије, <https://www.ubs-asb.com/>
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/>
4. Управа за јавни дуг Републике Србије, <http://www.javnidug.gov.rs/>

